

پروژهی روزه‌لای ناوهراسی تی گوره

له نیوان خه یالی دیموکراسی و نهزمی نیوی جیهانیی ئەمریکا!

تاهیرحەسەن tahirhassan@web.de

بهشی دووهم و کوتایی

سیستەمی پەرلەمانی غەربی لە ناوچە کەدا، خه یالە!

ئەگەر وەك رۆشنبیرانی ناسیونالیزمی كورد، باوهر بهوه بکهین که ئەم وەزعیەتە مەترسیداریی ئیستا ناوچە کە ییادا تێدەپەری، نەفەسی میژوووه وەك دەلێن و ئازاری لە دایکبوونیکی گەورە دیموکراسیە! بابرێک لەسەر ئەوه بوهستین و بزانی بەراستی هاتنە کایەوهی نیزامیکی پەرلەمانی و دیموکراسی غەربی، کەبە زۆر بەبالای پروژەه لای ناوهراسی گەورە ئەمریکا دەگیری، زەمینە ی شکلگرتنی هەیه!؟

نزیك بە 10 ساڵ لەمەوبەر (مەنسور حیکمەت) لەو لایمی ئەو پرسیارەدا، کە تایا دامەزراندنی نیزامیکی پەرلەمانی غەربی لە ئێراندا ئیمکانی هەیه؟ وتی هاتنە کایەوهی نیزامیکی پەرلەمانی لە ئێراندا سەیرتر نیه لە هاتنە کایەوهی دەسەلاتی خومەینی و مەلاکان بەسەر خەلکی مۆدیرن و شارایی ئێرانی دواي دەسەلاتی شاه دا! وتی گرنگ هاتنە کایەوهی نیزامیك نیه، کە رەنگە لە هەلومەرجیکی تاییه تی میژوویدا بێتە پێشەوه، گرنگ بەپێوه راوستان و بەرەوامی و خۆبەرهم هینانەوهی ئەو نیزامیە بهوینە نیزامیکی سیاسی- ئابووری سەرمایه داری!

ئەم پێوانەیه بۆ عیراق و باقی وولاتانی رۆژه لای ناوهراسی و دنیای غەرب بەتەواوی دروسته. ئەگەر قەراریبێت چەند فاکتەرێک هەبن بەپێچەوانە ی ئەم حوکمەوه کار بکهن، بەهۆی میژووی سۆسیالیزم و میژووی شکلگرتنی نیزامی سەرمایه داری و روودانی شۆرشێکی عەزیمه وه (1979) لە ئێراندا، رەنگە ئەم ئیمتیازە بۆ ئێران بێت، بەلام مەنسور حیکمەت لەویش بە نامومکینی دەزانی.

ئەوه ی ئاشکرایه سیستەمی پەرلەمانی ئالته رناتیقی رەوتیکی دیاریکرای بۆرژوازیه بۆ شیوهی بەرێوه بردنی دەسەلاتداری سەرمایه و حوکمەتکردن لە کۆمەلگە ی سەرمایه داریدا. کە ئەویش بەمانا فراوانە کە ی و باله جۆراوجۆره کانیه وه، رەوتی بۆرژوا لیبرالیزم و سۆسیال دیموکراسیە. ئەم رەوتە لە ئەوروپادا میژووویه کی ریشه داری زیاتر لە سەدساله ی هەیه و بەشیکی ئەسلیه لە میژووی سیاسی و ئابووری کۆمەلگە و دەیان حزب و شه خسیاتی ناسراوی محلی و جیهانی هەیه. رەوتیکی سیاسی ئاوها لە دنیای غەرب و رۆژه لای ناوهراسی لە ئارادا نییه، هەلبەتە ئەمە به و مانایه نیه کە هیچ کەسیکی لیبرال و خوازیار بە سۆسیال دیموکراسی ولایه نگر لە سیستەمی پەرلەمانی لە ئارادا نیه، مەبەست لە بزوتنە وهیه کی سیاسی و کۆمەلایه تیه کە ریشه ی لە ئابووری سەرمایه داری ئەم وولاتانەدا هەبێت و میژووویه کی لە دەسەلاتی سەرمایه پشت سەر نابێت و دەیان حزب و شه خسیاتی لیبرال و سۆسیال دیموکراسی بهرهم هینا بێت. هۆی نەبوونی ئەم مه یله سیاسیە ده گەریتته وه بۆ بنه مای ئابووری سەرمایه داری ئەم وولاتانە. ئەم وولاتانە وولاتانی دواکەوتوون لە باری ئابووری و پێشە سازی و تەکنۆلۆژیە وه، بۆیه بۆ گەشە و کەله کە ی سەرمایه پشتیان بە هیزی کاری هەرزانی کرێکاران و سەعات کاری دووردریژ بهستووه، بەمانایه کی تر کەله کە ی سەرمایه لەم وولاتانەدا لەسەر هاوکیشە ی هیزی کاری هەرزان و کرێکارانی بێدەنگ دەچەرخێ. بێدەنگ راگرتنی کرێکارانی سەرکوتی سیاسی دەوی،

پیشیلکردنی نازادی سیاسی و خۆپیشاندان و ریکخراوبوونی دهوی، پۆلیس و مهلاو کۆنهپهرستی و لهئهسارهتا راگرتنی ژنانی دهوی، ههلاواردن ودهزگای سهركوتگه و زیندانی دهوی. ههر بۆیه لهم وولاتانهدا خهباتکردن بۆ سههرهتایی ترین ههقی ئابووری به پهله دهبیتههتیکهههچوونی خۆیناوی و بهرزکردنهوهی شیعاری رووخاندنی ئەم رژێمانه. میژووی هاوچهرخه سیاسی ئەم وولاتانه میژووی سی بزوتنهوهی سیاسی و کۆمهلایهتیه، ناسیونالیزم، ئیسلامی سیاسی و چهپ و کۆمۆنیزم. ههموو ئەو هیزانهی لهعیراق و ولاتانی رۆژههلاتی ناوهراستدا ههن، سهریان دهچیتهوه سهه یهکێک لهم بزوتنهوانه، بۆینباخهکهی ئەحمده چهلهبی و داگرتنی جارو باری جامانهکهی بارزانی و عهمامه و میژورهکهی حهکیم و عهگالهکهی ئال سعود، ئەمانه ناکاته ئۆلف پالمه و شیراک و شرۆدهر! لهیهک قسهدا نیزامی سیاسی وولاتانی رۆژههلاتی ناوهراست و دنیای عهرهب، سهرخانی سیاسی وئیداری ژیرخانی ئابووری ئەو وولاتانهیهو به زهبری چهک و کوشتر بهریوه دهچن، کهمترین ئاوالهبوونی فهزای سیاسی ئەم وولاتانه، کهمترین گلاستنزۆست له رووبینای سیاسی ئەم وولاتانه، یهعنی دارمانی ئەم رژێمانه بهدهستی خهک. ئەوهی که دهستهی فهرمانهواوی ئەمریکا دهلی تایبهتمهندی و پیکهاتهی ئەم وولاتانه دهستکاری ناکهین، ههر ئەمه ماناکهیهتی، بۆیه هاتنهکایهوهی نیزامیکی پههلهمانی و ههلهکردنی دیموکراسی غهربی له رۆژههلاتی ناوهراست دا، توانای بهپهوهراوهستان و خۆبههرهههینانهوهی نیهو تهنیا خهیاڵه. لهم وولاتانهدا یان سۆسیالیزم بهوینهی نیزامیکی سیاسی و ئابووری و کۆمهلایهتی جیاواز که تیایدا تهواوی بنهما ئابووریهکانی نیزامی سهرمایهداری لهبهین دهچیت و هۆیهک بۆ مانهوهی کۆنهپهرستی نامینیتهوه، یان نیزامیکی رهشی سهرمایهداری وهک ئەم نیزامانهی ئیستای ناوچهکه دهتوانن بن.

ئیسلام و ناسیونالیزمی عهرهب و کیشهی فهلهستین!

پیشتر بهکورتی باسی ئەوهه کرد، خهلهکی رۆژههلاتی ناوهراست و دنیای عهرهب بهتایبهتی، سههباری ئەوهی لهدهولمهندترین گۆشهی دنیادا دهژین، بهلام رهنگه موبالهغه نهبیتههگهه بلیم بیبهشترین ئینسانهکانی ئەم گۆی زهوی یه له تهواوی مهیدانهکانی ژیاندا پیک دههینن! شهرقی بوون به وینهی ناویک بۆ پیناسهکردنی پهلهدوویی خهلهکی ئەم ناوچانه، کراوه بهفههرهنگی باوی خهلهکی ئەوروپا وئهمریکا! ئایا بهراستی ئەم خهلهکه دواکهوتوون؟! ئایا بهراستی خهلهکی ئەم ناوچانه ئیسلامن و ئیسلام له ژبانی کۆمهلایهتی وشهخسیاندا چیگایهکی بهههستهی ههیه؟! ئایا کۆیلهتی وژیر دهستهیی ژنان غهریزهیهکی بوونیادی خهلهکی ئەم کۆمههگایانهیه؟! ئایا بهراستی دهسهلاتهکانی ئەم وولاتانه کهمترین نزیکایهتیان لهگهه خواستهکانی خهلهک ههیه؟! بۆچی ترسناکترین دهسهلاتی سهركوتگههری گیانی ودهروونی لهم وولاتانهدا زۆرتین بودجهیان ههیه؟! بۆچی ئەم وولاتانه له پهراویزی دنیای موتهمهدن و شارستانیهتی ئینسانی ئەم سههردهمهدا راگیراون؟!

واقعیهتی میژووی پههنا سالی رابردووی رۆژههلاتی ناوهراست و دنیای عهرهب، وهلامی ههموو ئەم پههسیارانه به نهخیر دههاتهوه، رهوتی کۆمۆنیزم و سۆسیالیزم و نازادی و یهکسانی ئینسانهکان بههیزترین بزوتنهوهی کۆمهلایهتی دهیهکانی ناوهراستی سهدهی پینشو بوو، فاکتههریکی ئەسلی ئەوهی که ناسیونالیزمی عهرهب بۆ توانامایهوه لهوهلام دانهوه بهکیشهو مهسهله حهیاویهتی کۆمهلهگای سهرمایهداری لهدهیهکانی پیشوودا، مهیدانداری سیاسی و کۆمهلایهتی

کۆمۆنیزم و سۆسیالیزم بوو! لهخۆوه نهبوو بزووتنهوهی ئیخوان موسلمین له قهراغی کۆمه‌لگای میسروده هینرایه چهقی دهسه‌لات و به‌خیرایی له‌ناوچه‌که‌دا بلاوکرایه‌وه! هینانه پێشه‌وهی ئیسلامی سیاسی لێدانی پشتینه‌یه‌کی ته‌منی بوو بۆ دهسه‌لاتی سه‌رمایه به‌ پشتیوانی ئەمریکا و غه‌رب، که کۆمۆنیزم مانه‌وهی خستبووه مه‌ترسیه‌وه. بێگومان ئەم کێشه‌کێشه‌ سیاسی وکۆمه‌لایه‌تیه ناکرێ به‌بێ به‌جیه‌شتنی رهنگدانه‌وهی له‌سه‌ر ته‌واوی مه‌یدانه‌کانی ژیا‌نی خه‌لك به‌رێوه‌چوو بێت. خۆپشان‌دان ومانگرتنه‌ عه‌زیمه‌کانی کرێکارانی نه‌وت، ده‌خاله‌تی ژنان له‌ژیا‌نی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی و رۆشنیبری کۆمه‌لگه‌دا، جل‌وبه‌رگ پۆشینی ژنان و لاوان، چوونه‌ سینه‌ما و شانۆ و نادیه‌کانی شه‌وانه، کۆنسرته‌ی گۆرانی و شیعو ته‌ده‌ب و هونه‌ر، هه‌موو ئەمانه‌ پێکهاته‌کانی کۆمه‌لگاکانی دنیای عه‌رب و رۆژه‌لاتی ناوه‌راست بووه‌ به‌شیکێ ته‌سلیه له‌میژووی هاوچه‌رخێ ئەم کۆمه‌لگایانه، که‌پێچه‌وانه‌ی ته‌واوی ئەو عورف و عادات و ته‌قالیدو قه‌وانینه ئیسلامیانه‌یه که‌ چه‌ندین ده‌هه‌یه تێده‌کۆشن بیکه‌ن به‌ناسنامه‌ی خه‌لکی ئەم کۆمه‌لگایانه. هه‌تا لوینان و به‌یروت و ئەسکه‌نده‌ریه‌و به‌غداد و تاران هه‌بوو، کوا خه‌لکی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست و دنیای عه‌رب و هک توریست بیریان له‌چوون بۆ ئەوروپا ده‌کرده‌وه؟! هه‌ندیک وولاتی و هک تونس و مه‌غریب و جه‌زائر که‌ ئیستا لانکه‌ی گه‌شه‌کردنی تیروریزمی ئیسلامین، راسته‌وخۆ به‌شیک بوون له‌ئه‌وروپا و هه‌یج پرديک به‌ ئیسلام و ئیسلامیزمه‌وه نه‌یده‌به‌ستنه‌وه.

کێشه‌ی فه‌له‌ستین و، له‌خوار خه‌تی هه‌ژاریه‌وه راگرتنی ژیا‌نی ملیونه‌ها ئینسانی دنیای عه‌رب و ناوچه‌که، ئەو دوو وه‌رهمه سه‌ره‌تانیه میژووییه پیسه‌ن، که میکروبی بزووتنه‌وهی ئیسلامی سیاسی چه‌ندین ده‌هه‌یه له‌سه‌ری گه‌شه ده‌کات و درێژه به‌مانه‌وه‌ی ژیا‌نی خۆی ده‌دات. زیاتر له نیوه‌ی خه‌لکی دنیای عه‌رب رۆژانه به‌ دوو دۆلار ده‌ژین! له‌ئارادابوونی ئەم برسیتی و ده‌سته‌نگیه‌ی خه‌لکی ناوچه‌که، گه‌وره‌ترین زه‌مینه بۆ که‌وتنی هه‌زاران لاو بۆ نیو تووری تیروریزمی ئیسلامی وئالووده بوون به‌ئیسلام فه‌راهه‌م ده‌کات. بێ توانایی ناسیونالیزمی عه‌رب له‌وه‌لام دانه‌وه به‌هه‌ردوو ئەم کێشه‌یه‌وپه‌ره‌گرتنی کۆمۆنیزم له‌ناوه‌راستی قه‌رنی پێشوودا له‌لایه‌ک و به‌دهسه‌لات گه‌یشتنی ئیسلام به‌کۆمه‌ک و پشتیوانی ئەمریکا و غه‌رب له‌ئێراندا له‌لایه‌کی تره‌وه، بواری کرده‌وه بۆ ئیسلامی سیاسی تا په‌روپال ده‌ربکات و بێته نیو هاوکیشه‌ی کێشه‌کێش بۆ به‌دهسته‌وه‌گرتنی دهسه‌لاتی سیاسی، به‌راده‌یه‌ک که‌ هه‌ژموونی ئیسلامی سیاسی، ناسیونالیزمی دهسه‌لاتداری عه‌ربه‌ی ئەوه‌نده خسته‌ژێر فشاره‌وه که‌ ناچاریکردن به‌ره‌و ئیسلامی بوونی هه‌رچی زیاتر بچه‌رخین!

به‌بێ وه‌لام دانه‌وه‌ی عادیلانه به‌ کێشه‌ی فه‌له‌ستین و کێشه‌ی عێراق له‌لایه‌ک و چوونه‌ سه‌ری ئاستی ژیا‌ن و مه‌عیشه‌تی خه‌لکی دنیای عه‌رب و ناوچه‌که له‌لایه‌کی تره‌وه، ناتوانریت ئاسۆیه‌کی ئینسانی و رادیکال له‌ ناوچه‌که‌دا، که‌تیایدا بیرو هۆشی ئینسانه‌کان له‌ ژه‌هراوی قه‌ومیکه‌راییی و ئیسلامی سیاسی پارێزراو بێت، چاوه‌روان بکریت. ئەمه‌ش له‌ گه‌روی به‌هه‌یزبوونی بزووتنه‌وه‌یه‌کی رادیکال و پێشه‌وه‌ی کۆمۆنیستی کرێکاریدا، که‌ به‌وینیه‌ی ئەلته‌رناتیقیکی سیاسی وکۆمه‌لایه‌تی له‌ده‌ره‌وه‌ی کێشه‌کێشی ئەمریکا و ئیسلامی سیاسی بێته‌مه‌یدان و ئاسۆی ناره‌زایه‌تی خه‌لکی بێبه‌شی ناوچه‌که

له دهستی ئیسلامی سیاسی و ناسیونالیزم دهرهینی، وه بۆ ههمیشه ئەم وهرمه سههرهتانیه به پیکهینیانی دهولهتی سههرهخۆی فهلهستین له ریفراندۆمیکی ئازادی خهلهکههیدا، چارهسههر بکات.

رۆشنییرانی ناسیونالیستی کورد و پرۆژهی رۆژههلاتی ناوهراستی گهوره!

رۆشنییرانی ناسیونالیستی کورد بۆ ناگاترین بهشی بۆرژوازی عیراقین که بهقورسی پهتای دیموکراسی غهریبان گرتوهو لهسهه تهسپی دۆراوی (پرۆژهی رۆژههلاتی ناوهراستی گهوره)ی ئەمریکا، مایهیان داناوه! رۆشنییرانی ناسیونالیزمی کورد، تهنانهت نهوانهشیان که بهروالته تههلی قهلهم و زانست و زانیاری و فرههنگی مۆدیرنی غهربین و دههچووی زانکۆکانی ئەوروپان، بهوهۆیهوه که چوارچیوهی بیرکردنهویان لهنیو ئاسۆو بیرکردنهوی ناسیونالیزمیکی عهشیرهتی و قهبیلههیدا تاساوه، نااگاو زۆر ناشیانه لهنیو حکومهتیکی قهومی و دینی و تایهفهیی یهکگرتوو فیدرالی عیراقیدا، که ئەمریکا رهنگی بۆ رشتوهو دهستووری بۆ نوسیهوه، بۆ دیموکراسی غهربی دهگهڕین!! ئەلف و بیی دهسهلاتی پههرلهمان و دیموکراسی غهربی، بهر لهههر شتیکی پیناسهکردنی دهسهلاته به وینهی دهسهلاتیکی مهدهنی غهیره قهومی و غهیره دینی، واته پیناسهی پهیوهندی نیوان دهولهت و دانیشتوان، سههرهخۆ لهوهی بهچ زمانیک قسه دهکن، دینیان ههیه یان نیانه، لهچ بهشیکیدا ژیان دهکن، هاوولاتی بوون و تهبهعهتی خهلهکههیهتی بۆ ئەو جوگرافیا دیاریکراوه، ئەوهی که ههر بهشه ههقی ههیه مومارسهی بیرباوهر و زمانی دایکی لهنوسین و خویندن و راگهیاندن و ژبانی کۆمهلایهتیدا بکات مهسهلهیهکی براوهیه، بهلام سههرتهنجام ههموو هاوولاتیانی یهکسانی ئەو جغرافیا دیاریکراوه. وهک ئەوهی لهسووسرا ههیه، دهسهلاتیکی مهدهنی غهیره قهومی و غهیره دینی که تیایدا ئەلمانی و فرههنگی و ئیتالی زمان بهرپۆیه جیا جیا دهژین و ههمووشیان زمانی دایکیان لهتهواوی ژبانی کۆمهلایهتی و سیاسیدا مومارسه دهکن بهبی ئەوهی ههچ بهشه ئیمتیازیکی بهسهه نهوی تر دا ههیت و دهسهلات ناسنامهیهکی قهومی ههیت!

لهعیراقدا بههرلهههر شتیکی و سههرهخۆ له ئیرادهی خهلهکههیی، دهولهت بهقهومی و دینی و تایهفهیی پیناسهکراوه، ئینجا بهپیتی رێژه سههم دانراوه بۆ ناسیونالیزمی عهرهب و کورد و شیعهو سوونه و شیوخی عهشایهر! ههر یهکیکیش لهمانه خهریکه ورگی ئەوی تر دهدری بۆ ئەوهی سههمیکی زیاتری لهو دهسهلاته دا ههیت. رهوتی دیموکراسی بهههر پێوانهیهک نهک ههر لهنیو ئاوها دهسهلاتیکدا ناتوانیت سهوز بهیت، بهلکو گهشهی دیموکراسی لهبههرتهسکترین ئاستیدا، لهگرهوی رووخاندن و تیکویتیکردانی ئەم قهلاززیوهی کۆنهپههستیایه. هاوکیشهیهکی سهخت نیه، لهکۆمهلهگهیهکدا که بهرههسی و قانونی دانیشتوانهکهی ناسنامهی قهومی و دینیان بهیهخه دا داکوترابی و لهبهرامبهه یهکتر دا راگیرابن، دیموکراسی بهههچ پێوانه و مانایهک ناتوانیت بوونی ههیت. لهم کۆمهلهگهیه دا دیموکراسی بۆ دهسهلاتدارانی قهومی و دینییه و دیکتاتۆریهتی بۆ پهردهش بهشی خهلهکههیهتی.

مهسهلهی کورد، ناسیونالیزمی کورد، پرۆژهی رۆژههلاتی ناوهراستی گهوره!

لهگهله ئەوه دا که ناسیونالیزمی کورد و ههر دوو حزبهکهی له رهونهقی دهسهتدارهتیان دان و ههرگیز ئەم جیگاوریگیایه ئیستایان لههاوکیشهی دهسهلاتدا نهبووه، بهلام ناکامی تانیستای نهخشه و پرۆژه سیاسییهکانی ئەمریکا له عیراقدا،

ئەمانىشى لەگەڵ بنبەست و بى ئاسۆيى و ناديارى چارەنوسى سبەينىيان بەرەوروو کردوو. بەو رادەيەى رەوئەندى چوونەپيشەوئەى رووداوئەکان بەلای ئالۆزى ھەرچى زياتردا دەچيئ و ئيسلامى سياسى مەيداندارى زياتر لە ھاوکيشەى دەسەلاتدا پەيدا دەکەن، مۆمى ئومىدى دەسەلاتى ئەمان کتر دەبيئ. تا ئەو رادەيە ناسيوناليزمى دەسەلاتدارى کورد بەسەر و مائەوە چووئە نيو ئەم نەخشەيەى ئەمريکاوە، کە چەکارەکانى لە ژيئ فرماندەيى ھيئەکانى ئەمريکا دا خەريکن لە فەلوجە وکەربلاو نەجەف شەرى جيگيرکردنى دەسەلاتى ئەمريکا لە عيئراقدا دەکەن. تا ئيئە شتيكى سەيرو تازە نيەو ناسيوناليزمى کورد زياتر لە 13سالە ئومىدى خۆى بەسياسەتى ئەمريکا لە عيئراقدا گريئداوە، بەلام ئەوئەى کە تازەيە ميوئديک لە ليکدانەوئەى فريوکارانەيە کە ناسيوناليزمى کورد بۆ تەوجيھکردنى ئەم سياسەتانەى دەيکات و بەشيكى فراوان لە رۆشنبيرانى ناسيوناليزمى بەروائەت نارازى بەدەسەلاتى يەکيئى و پارتي پيئ ئالودە بوون و لەمەش مەترسيداتر چارەنوسى کۆمەلگای کوردستانىشى لەگەڵ خۆيدا تووشى ناديارى و چاوئروانى زياتر کردوو. ليکدانەوئەى باوى رۆشنبيران و سياسەتەدارانى بير تەسكى ناسيوناليزمى کورد، بەتايبەتى کە لەگەڵ ھەلئانەوئەى لاپەرەکانى ميئزوى پر لەتاوانى ئەمريکا لە عيئراق و ناوچەکەدا بى قسە دەميئنەوئە، دەليئ: (ميئزوى سياسەتى دژى ئينسانى ئەمريکا نکولئ لئ ناکرئ، ئەوئەش راستە کە ئەمريکا بۆ قازانج و بەرژوئەندى خۆى ھيئى ھيئاوئە ناوچەکە، بەلام ئەمرو قازانج و بەرژوئەندى ميللەتى کورد بۆ يەکەم جارە لەميئزودا لەگەڵ قازانج و بەرژوئەندى زھيئزىكى وەک ئەمريکا يەکدەگريئەوئە، کارى عاقلانە ئەوئەيە کە ئەم فرسەتە لەدەست نەدەين و ئيسستيغلالى بکەين)؟!

بەر لەھەر شتيک ئەو بەرژوئەندەيەى خەلکى کوردستان چيە کە لە ويئانکردنى تەواوى سيمای شارستانى و بنەماکانى کۆمەلگای مەدەنى عيئراق دا يە؟! ئەو ئامانجە پيرۆزەى خەلکى کوردستان چيە کە لەگەڵ قەتلى عامى ژن و منداڵ و پيرو گەنجى خەلکى عيئراقدا يەکدەگريئەوئە؟! ئەگەر بۆ لەحزەيەک باوئەر بەم ميئزودە بکەين دەبى بەو ئەنجامە عەجايەبە بگەين، کە داسەپاندنى ئابلقەى ئابوورى بەسەر خەلکى عيئراقدا کە قوربانىەکەى گيان لەدەستدانى زياتر لە ميليون و نيويک لەخەلکى عيئراق بوو، وە ئەوکات ھەر ئەم ناسيوناليزمە ھەلەلەيان بۆ ليئداو، ووتيان بەقازانجى خەلکى عيئراقو رژيئ لاواز دەکات، لەگەڵ بەرژوئەندى خەلکى عيئراق و کوردستاندا يەکيدەگرتەوئە خەلکى بەدەستى خۆيان برسيتتى و بى دەرمانيان بۆ خۆيان دەھيئا!

لەرستيدا ئەو بەرژوئەندى ناسيوناليزمى کورده کە لەگەڵ ئەم بەرەريەتەى ئەمريکا دا جووتەو بەتەواوى دژى بەرژوئەندى خەلکى کوردستانە، بەدريئايى ميئزو ناسيوناليزمى کورد بەرژوئەندى خۆى لەسەر پيشيلکردنى بەرژوئەندى خەلکى کوردستان بردۆتە پيشەوئە. خەلک دەليئ ئازادى سياسيمان دەوئ، ئەو پيشيلکردووئە، خەلکى دەليئ ريفراندۆم و دەولەتى سەربەخۆمان دەوئ، ئەو بەئاگرو ئاسن وکوشتار وەلامى داوئەتەوئە، خەلکى دەليئ جيابى دينمان لە دەولەت و خويئندو پەروردەو قانون دەوئ، ئەو بەشمشير وەلامى داوئەتەوئە! ئەو فەلسەفەى بوونى ناسيوناليزمە، لەپيشدا ميللەت بە وئەنى دياردەيەكى سنووردارو جيا لەکائيناتى زيندووى ترو بيگانە بە دەوروبەر شکل پيئدەدات، ئينجا بەکەلک وەرگرتن لە ھەلاواردن و نايەکسانىەک کە دەسەلاتە قەوميەکان بەرامبەر بەو بەشە لەئينسانەکان بەريئوئە دەبەن، ھەولئدەن ميئزوى خۆيان بکەن بەميئزوى نارەزايەتى خەلک لەدژى زولمى قەومى و ئاسۆى خۆيان بکەن

بەئاسۆي ئەو بزوتتەنەو دەپ وەك نوینەری خەلك لە دەسەلاتی سیاسیدا شەریك بن. ناسیونالیزم بزوتتەنەو دەپ وەرگرتنەو دەپ ئیرادەي خەلكی كوردستانە لە دیاریكردنی چارەنووسی سیاسی خۆیان. خەلكی كوردستان دەبێ چارەنووسی خۆیان لە نیوان بەرداشتی ئیسلامی سیاسی و ئەمریکا كە یەكیتی و پارتی بردویانەتە نیوی، دەربكیشن و ریگای سیهەم بە دەستی خۆیان هەلبژێرن. كاتیكی زۆر بە دەستەووە نیە، وەزعیەتی سیاسی عیراق بە داخەو هەتا دیت بەرەو مەترسی زیاتر دەروات، فرسەتە چارەنووسی خۆیان لە دەستی سات و سەودای یەكیتی و پارتی دەربهینن و لە ریفراندۆمیكی ئازادا بریار لە سەر جیابوونەو دەپ كوردستان و پێكھێنانی دەولەتیكی سەربەخۆی غەیرەو قەومی و غەیرە دینی بدەن.

ریگای سیهەم !

راگەیانندن و دەزگای هەلبەستنی درۆ ئەمرۆ ئاستیكی بی ئەوپەری پەیداكردووەو مەیدانیكی مەرتسیداری گەورەي جەنگ پێك دەهینی. دەتوانی هەموو واقعیەتیكی لە سەر پێ ئاوەژوو نیشان بەدات و بیباتە نیو بركردنەو دەپ ئینسانەكانەو و باو دەپ پێ بكەن. لە دەستدابوونی ئەم چەكە وێرانكەرەي بیروھۆشی ئینسانەكان، لە دەستی هەردوو قوتوبی تیرۆریستی ئەمریکاو ئیسلامی سیاسی لە جەنگی جیھانی تیرۆریستیاندا، سەنگینیەكی گەورە دەكات لە سەر بركردنەو دەپ ئینسانەكان و دۆزینەو دەپ ریگاچارەي راست و دروست. بەرداشتی زەبەلاحی هەردوو ئەم بەرە دژی ئینسانە تیرۆریستە، بە جۆریك هەناسەي بركردنەو دەپ ئینسانەكانی سوار كرددووەو شەو زەنگیكی وەهای خولقاندووە كە دۆزینەو دەپ ریگا چارەي دەربازبوون نزیكە دەست نەبەتە پێش چاوە. بەلام هەر جۆریك بیت سەرئەنجام ئینسانەت دەبێ ریگاچارەي سیهەم بدۆزیتەو. ئینسانەت لە پیناوی كۆتایی هیئان بەم بەرەریەتەي ئیستادا، دەبێ لە دەرهو دەپ ئەم دوو بەرەي سەنگەریكی تر لیبەدات، دەبێ پشتیئەپەكی ئەمەنی مەحكەم بۆ پاراستنی ئینسانەت لە كارەساتەكانی جەنگی ئەم دوو بەرە تیرۆریستیە جیھانیە لیبەداری. هیچ سەردەمیك بە ئەندازەي ئەم سەردەمە ئینسانەت پێویستی بە ئەلتەرناتیف و هاتنەمەیدانی چینی كریكار نەبوو. بۆ یەكجار و بۆ هەمیشە دەبێ لاوان، ژنان، ئەدیبان، رۆشنبیران، تەنانت لایەنگرانی دیموكراسی غەربی و حكومەتی مەدەنی و عەلمانی لەم وولاتانەدا، ئەو دیان لە لا براو بەیت كە بە دەستپینانی ئازادی سیاسی، ئازادی خویشانان و مانگرتن، ئازادی بیروو عەقیدەو رادەربیرین، ئازادی رۆژنامەگەری و راگەیانندن، یەكسانی ژن و پیاو، جیاكردنەو دەپ دین لە دەولەت، پاراستنی ماف و حورمەتی مندالان، بەهەر حال بە دەست هیئانی هەر یەك لەم مافانە كە سەرەتاییترین مافەكانی كۆمەلگای ئینسانی ئەمرۆیە، لە هەنگاوی یەكەمدا لە گەروی بەهیزبوونی ئاسۆی سۆسیالستی لە خەبات و تێكۆشانی خەلكی ناوچەكەدا. دەبێ ئاسۆی خەبات و تێكۆشانی رۆژانەي ملیۆنەها ئینسانی دل پرلەھوای دنیای عەرەب و رۆژھەلاتی ناوەرست لە چنگالی ئیسلام و ناسیونالیزم دەربهینری. دەبێ قوتوبیكی كۆمۆنیستی بۆ وەلام دانەو بە كیشەكانی دنیای عەرەب، كە ئیسلامی سیاسی قازانجی لە مانەو و چارەسەرنەكردنیاندا هەيە، بیتە مەیدان و نوینەرایەتی خواستە ئینسانەكانی خەلك لە خەباتی رۆژانەیاندا بكات. ئەم كارە بەتەواوی كاریكی عەمەلیە، بەقەولی مەنسور حیکمەت وەلامی كۆمۆنیزم بە كیشەكانی دنیای سەرمایەداری ئەمرۆ وەلامی تیۆریك نیە، بەلكو وەلامی عەمەلیە. ئەمەش پێویستی بەو دەپ كە كۆمۆنیزم وەك

بزووتنه وهیه کی سیاسی و کۆمه لایه تی و له ریگای حزبی پیشروه ی خۆیه وه له کیشمه کیش له سه ر ده سه لاتی سیاسی سه رکه ویت و ده سه لاتی سیاسی له یه کیک له م وولاتانه به ده سه ته وه بگریت. ئیران و عیراق ته و دوو جوگرافیا گرنگه ی ناوچه ی رۆژه لاتی ناوه راست، که تیایدا کۆمۆنیزم به وینه ی هیژیکی ریکخراو له حزبی پیشروه ی مارکسیستی خۆیدا ریکخراوه و نوینه رایه تی چینی کریکارو رادیکالیزمی کۆمه لگا له کیشمه کیشی ده سه لاتی ده کات. به داخه وه به هۆی سیناریۆیه کی ره شه وه که جهنگی ئەمریکا له دژی خه لکی عیراق خولقاندوویه تی، ئاسۆیه کی نزیك له یه کلاکردنه وه ی وه زعیه تی ئیستای عیراق به قازانجی چینی کریکارو کۆمۆنیزم چاوه روان ناکری. به لām وه زعیه تی ئەزمه گرتوی ئیران به ته وای جیاوازه. به هۆی له ئارادابوونی بزووتنه وه یه کی عه زیمی خوازیار به رووخاندنی رژی م و ده سه لاتی ئیسلام له ئیرانداو جیگا و ریگایه کی پیشره وانه که حزبی کۆمۆنیستی کریکاری ئیران له نیو ته و بزووتنه وه یه دا له چه ند سالی رابردودا به ده سه تی هیناوه، ئاسۆی به ده سه ته وه گرتنی ده سه لاتی سیاسی و دامه زراندنی کۆمه لگایه کی بی چین و چه وسانه وه له ناوچه که دا ئاسۆیه کی نزیك و ئومید به خشه، نه ک به ته نیا بۆ خه لکی ئیران به لکو بۆ ته وای ناوچه که. روودانی شۆرش و به ده سه لات گه یشتنی کۆمۆنیزم له ئیراندا، یان بوونی کۆمۆنیزم به ته ره فیکی ته سللی یه کلاکردنه وه ی ده سه لات له دوا ی رووخانی جمهوری ئیسلامی، ناتوانیت رووداویکی ناوخۆیی ئیران بیت به ته نیا، ههروهک چۆن به ده سه لات گه یشتنی جمهوری ئیسلامیش له سه ره تای ده هه ی هه شتاکانی قهرنی پيشوودا نه ییتوانی رووداویکی ناوخۆیی بیت و به خیرای خۆینی برده وه نیو ده ماره ووششکبووه کانی بزووتنه وه ی ئیسلامی سیاسی له ناوچه که داو زیندووی کردنه وه. ئەم مه سه له یه بۆ کۆمۆنیزم که فه لسه فه ی بوونی نوینه رایه تی کردنی ده ریایه ک له خواست و ناواته سه رکوتکراتوه کانی ئینسانه کانی ناوچه که یه، ده سه لاتی ئیسلام و ناسیونالیزم ساله هایه ده ییتاسینی، کاریگه رییه که ی قابیلی به راورد نیه. رووداویکی وه ها به ته وای سیمای سیاسی ناوچه که ده گۆری و به خیرایی ده رگا به رووی وه رچه رخانه ی ناوچه که به ره و رادیکالیزم و چه پ ده خاته سه ر پشت.